

NOVA DOBA

Licljaska knjižnica

Ljubljana

Stane celoletno 120 K, mesečno 10 K. — Oglasi za vsak mm
višine stolpca 1 K 20 v. Reklama med tekstom, osmrtnice in
zahvale K 1'50 — Posamezna številka stane K 1'20

Izhaja
vsak torek, četrtek in soboto.

Uredništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, I. nadst. Telefon št. 53.
Upravništvo Strossmajerjeva ul. št. 1, prillitje. Telefon št. 65
Račun kr. poštnege čekovnega urada št. 10.066.

Zgodovinski dnevi. Ustava sprejeta.

Celje, dne 30. junija.

Na Vidovdan popoldne so po celi državi zazvonili cerkveni zvonovi in v Beogradu in drugod so zagrmeli topovi slavnostno pesem. Proslavljali so velik, zgodovinski dogodek v razvoju naše mlade države: sprejetje ustave kot trdnega temelja državne zgradbe. Zopet pomeni Vidovdan mejnik velicpomembne epohe v našem narodnem razvoju.

Ogromna večina v konstituenti navzočih poslancev je sprejela ustavo, ki zagotavlja trajno narodno in državno edinstvo. Mi, ki preživljamo to dobo sami, morda niti ne vemo pravilno ocenjevati in pojmovati važnosti tega dogodka, tembolj bodo znali to naši potomci, naši zanamci.

Ne trdimo, da je sprejeta ustava vzor moderne ustave. Je v mnogih socijalnih in gospodarskih vprašanjih plod kompromisa med strankarskimi skupinami, ki pa stoje neomajno in odločno na stališču popolnega **narodnega edinstva**. Glasovanje je pokazalo, da imajo te stranke v našem parlamentu in tudi v našem narodu veliko večino. Zato je ogabno, če vpijejo klerikalci, Radičevci in drugi, da je ta ustava narodu asiljena, češ da ni zanjo večina hrvatskega in srbskega plemena. Ogabno tembolj, ker na drugi strani hočejo svetu natveziti, da so tudi oni za narodno edinstvo. Če so to, potem morajo priznati, da je za ustavo glasovala **večina naroda** in ne smejo govoriti o plemenskih večinah. Večina pa bo vsikdar in povsod delala takšne zakone, ki so po volji njej, večini, ne pa takšnih, kakoršne bi hotela manjšina, opozicija. Ali naj bi bili demokrati in radikalci ter muslimani, ki po svojih poslancih tvorijo večino naroda, sprejeli ustavo, kakoršno hočejo naši maloštevilni klerikalni poslanci? Kje na svetu boste našli večino, ki se bo uklonila terorju manjšine? In vendar je bila tudi ta večina pripravljena na vse kompromi-

se tudi z Radičevci in klerikalci, samo ne v enem vprašanju: v vprašanju unitaristične ureditve države, v vprašanju **narodnega edinstva**.

Ustava, kakor jo je sklenila konstituenta, pušča vsem strankam, ki hočejo sodelovati na izgradnji države, široko polje dela. Ustava je ogrodje države, pripušča pa, da poseben zakon določi kompetenco državnih oblasti. Prepušča organizacijo upravnih edinic posebnemu zakonu. Celo vprašanje samouprave se ima rešiti s posebnim zakonom. Z ustavo je določena edino edinstvena kraljevina z eno vlado in z enim parlamentom ter odprava plemenskih pokrajin. Komur je mar prava narodna samouprava in državna ureditev na način, ki zagotavlja kulturni, gospodarski in socijalni napredek naroda ter politično moč države na zunaj, ima dovolj prilike, da vrši svojo dolžnost napram narodu. Vsi oni, ki dozdej niso prišli v parlament kot izvoljeni zastopniki naroda, vsi oni, ki so v otročji nagajivosti parlament zapustili, morejo sedaj pokazati, kaj znajo.

Nam pa, ki se od prvega početka borimo za narodno edinstvo, pomeni sprejetje ustave zmago ideje narodnega edinstva nad separatizmom, zmago prave demokracije nad ostudnim demagoštvom. Prišel je čas, ko se bodo na temelju ustave gradili novi zakoni, ki naj donesejo državi red in nov razmah in razvoj. Vprašanje ureditve davkov kot težkih bremen bodi ena izmed prvih nalog zakonodajne skupščine, s tem v zvezi pa gospodarska ureditev, ki nam bo v svetovnem gospodarskem življenju zagotovila časno mesto.

Kakor je pomenil Vidovdan 1389 globoko žalost in nesrečo ne samo srbskega, ampak vsega našega naroda, tako naj pomeni Vidovdan 1921 početek notranje in zunanje sile naše edinstvene Jugoslavije.

prelite krvi uredila po sistemu, ki bi ne osigurati moči in edinstva te države, to je po sistemu federacije. Istotako niso bile sprejete ideje republikanske stranke. Ta ustava pa popolnoma zagotavlja vse politične pravice državljanom naše države brez razlike imena, plemena in veroizpovedanja. Ta ustava daje popolno volilno pravico vsem državljanom. Zagotovljen je pravi resnični parlamentarni sistem. Ustava nudi temelj za pravo in resnično narodno vladavino. S tem se uresničuje ideal našega naroda, za katerim je stremil toliko let: edinstvo narodne države, edinstvo naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. (Burno odobravanje.) Z današnjim glasovanjem za to ustavo vršimo veliko, resno, sveto dolžnost, ki jo imamo do našega naroda. Imeti moramo veliko in redko zadovoljstvo, da smo v teh težkih dneh vršili svojo dolžnost v korist in dobrobit vsega naroda. (Burno ploskanje in živio-klici.)

Lazič v imenu zemljoradnikov, **Ptibič** Kristan v imenu soc. demokratov in **Gjonovič** v imenu republikancev izjavljajo, da iz principijelnega (načelnega) stališča ne morejo glasovati za ustavo, da so pa za **narodno edinstvo**. Isto izjavlja **Brandner** v imenu nar. socialcev. — Zemljoradnik **Popadič** izjavi, da bo kljub sklepu kluba glasoval za ustavo, ker želi, da nastane red v državi.

V polemškem glasovanju je bila nato ustava sprejeta z 223 proti 35 glasovom. Od 419 poslancev jih je glasova-

lo 258.

Za ustavo so glasovali demokrati, radikalci, poslanci kluba SKS, muslimani iz Bosne, muslimani iz južne Srbije in 2 zemljoradnika.

Proti so glasovali zemljoradniki, soc. demokrati, 2 nar. socialca, radikalec Ivančič in dr. Trumbič ter republikanci.

Zatem je imel predsednik **dr. Ribar** sledeči nagovor:

»Gospodje poslanci! Glasovanje o ustavi je izvršeno in ustava sprejeta. S tem glasovanjem ste izvršili v ustavotvorni skupščini svojo končno dolžnost. Prepričan sem, gospodje, da bo vsa naša javnost in vsi oni, ki jim je država na stranko in ki žele njeno končno konsolidacijo, pozdravili sprejetje ustave. (Živahno odobravanje, burno ploskanje.) Ta vidovdanska ustava bo značila v zgodovini našega naroda po junaških delih junaške srbske vojske eno najslajnejših epoh. Mi, ki živimo danes kot sodobniki, ne moremo dovoljno oceniti važnosti našega časa, prav tako tudi ne važnosti današnjega glasovanja o ustavi. Se le nova generacija bo znala pravilno oceniti pomen vidovdanske ustave, kakor mi danes pravilno ocenjujemo vse one dogodke prošlosti, ki so vodili do našega osvobodjenja in ujedinjenja. V tem trenutku, na Vidov dan, po glasovanju o ustavi vas

pozivljam, gospodje, da se dvignete s svojih sedežev in se poklonite sencam onih junakov, ki so osvetili Kosovo in Dunajsko Novo mesto ter ječe in vešala, s katerimi so nas preganjali naši neprijatelji — junakov, ki so v balkanski in svetovni vojni ujedinili naš narod. (Vsi poslanci se dvignejo in kličejo: Slava!)

S to ustavo nista le deklarirana edinstvo in neodvisnost države, temveč tudi njena ureditev kot monarhija s slavno dinastijo Karagjorgjevičev. (Burni klici: »Živela dinastija Karagjorgjevičev! Živela, živela, živela!«) V tem trenutku, ko smo izvršili glasovanje za ustavo, gospodje, se spominjam tudi našega sivolasega vladarja kralja Petra (burni živio-klici), ki je skupno s svojim sinom, prestolonaslednikom Aleksandrom (živio-klici) osvedočil ljubezen do našega naroda z dejanji in žrtvami. Naj živi Nj. Vel. kralj Peter! Naj živi Nj. Vis. prestolonaslednik regent Aleksander! (Burni klici: Živela, živela, živela!)

Pred poslopiem je čakala na izid glasovanja nepregledna množica naroda, ki je poslance burno pozdravljala. Avtomobil g. Pašiča je občinstvo spremljalo z nepopisnim navdušenjem. Vsa Terazija je bila v zastavah, s Kalimegdana so grmeli topovi.

Prisega regenta in poslancev na ustavo v slavnostni seji konstituantne na Petrovo.

Beograd 29. junija. Na vse zgodaj že so bile ulice polne naroda. V konstituenti so bile galerije že pred 11. uro natlačene. Ob 11. uri je otvoril predsednik dr. Ribar slavnostno sejo. Komunistov ni bilo, od klerikalcev samo dva. Kmalu po 11. uri je prišel regent s spremstvom: naprej trobentači kraljeve garde, nato paradni voz prestolonaslednika s 4 vpreženimi belci; poleg regenta adjutanta, za vozom eskadron kraljeve garde. Pred vrati konstituantne ga je čakal predsednik dr. Ribar s celim predsedstvom ter ga povedel v dvorano. Regent se je podal pred tribuno, na kateri je bil evangeli, na desni mu min. preds. Pašič, na levi predsednik skupščine dr. Ribar. Regent je položil sledečo prisego: »V imenu Njegovega Velikanstva kralja Petra I. prisegam

pred vsegamogočnim Bogom, da bom čuval ustavo nedotakljivo in da bom varoval edinstvo naroda, neodvisnost države in enotnost državne oblasti, da bom imel pred očmi v vseh svojih težnjah dobrobit naroda. Tako naj mi Bog pomaga. Amen!«

Po prisegi je regent v spremstvu zopet odšel na dvor. Nato so prisegli poslanci na ustavo, drže desnice kvišku, s sledečo prisego: »Prisegam pred vsegamogočnim Bogom in pred vsem, kar mi je po zakonu najsvetejšega in na svetu najdražjega, da bom s svojim poslaniškim delom podpiral državo, da bom imel pred svojimi očmi in v svoji duši in izvrševanju svojega poklica dobrobit kralja in narodno edinstvo države.«

Po prisegi je bila seja zaključena.

V zgodovinski seji na Vidovdan sprejme konstituenta ustavo.

Beograd 28. junija. Vse mesto je v zastavah. Ulice so polne občinstva. Za 11. uro je sklicana historična seja konstituantne. Galerije so nabito polne. Občinstvo ugiba, ali dobi ustava večino. Ob tričetrt na 10. uro pridejo že prvi poslanci. Živahno gibanje se prične v dvorani in kuloarjih. Pojavlja se nervoznost, ker se čuje, da južnosrbski muslimani ne bodo glasovali za ustavo. Dvorana si odahne, ko ob tričetrt na 11. uro vstopijo muslimani iz južne Srbije. »Glasujejo za ustavo!« je šlo kakor vihar skozi občinstvo.

K seji ne pridejo zajedničarji (Narodni klub), klerikalci, Radičevci in komunisti.

Ob 11. uri 2 minut otvarja predsednik dr. Ribar sejo.

Minister za konstituento **dr. Trifkovič** povzame besedo:

Delo narodnega osvobodjenja je zaključeno danes na Vidov dan, ko se naš narod spominja strašne pogibelji in junaške borbe iz leta 1389., zahvaljujoč se za silne žrtve in napore junaških pradedov. Z današnjim dnem je zaključeno osvobodjenje in ujedinjenje našega naroda, ki dobiva za naš uspešni politični, kulturni in gospodarski razvoj svoj trdni temelj v tej ustavi. V ustavo niso bile sprejete vse ideje, kakor so to nekateri zahtevali, tako ne komunistične, po katerih naj bi se ukinila zasebna last, dalje ideje onih strank, ki so želele, da bi se naša država po tolikih strahovitih žrtvah in množini

Atentat na regenta.

Beograd 29. junija. Ko se je regent Aleksander danes med 11. in 12. uro po prisegi na ustavo v spremstvu Pašiča vozil k pregledu čet, je iz poslopja ministristva za javna dela, ki se še le gradi, bila vržena bomba, ki je udarila v stebel električne napeljave ter je eksplodirala. Predno je prišel mimo voz z regentom. Deset oseb, večinoma vojakov, je ranjenih, nobena smrtu. Napadalec je skušal zbežati, a prijel so ga delavci sami ter mu odvzeli tri bombe in revolver. Razjarijeno ljudstvo ga je hotelo na mestu linčati. Odveden k oblasti je izjavil, da se zove Spasoje Stejič, slikarski pomočnik, rodod iz Turške Kaniže. Prišel je iz Novoga Sada z namenom, da izvrši atentat. Ugotovilo se je, da je podal o svoji osebi lažne podatke. Spoznali so v njem boljševiškega agitatorja, ki je prišel leta 1919 iz Rusije in je v boljševiških krogih

znan pod imenom Trockij.

Regent je nadaljeval po atentatu svojo vožnjo in izvršil pregled čet na Terazijah. Desettisoči naroda, ki so se tam zbrali, so mu prirejali burne ovacije.

Popoldne je obiskal regent v bolnici ranjene žrtve atentata.

Beograd 30. junija. Pri nadaljnjem preiskavi proti atentatorju Stejiču se je izkazalo, da ni naš državljan, da mu je mati Madžarka, da je bil v Rusiji v boljševiški službi, da je njegova žena komunistka. Tudi se je izkazalo, da vodijo niti atentata v klub komunističnih poslancev in da je bila zasnovana velika zarota. — Atentat je bil pripravljen že za Duhove, pa se takrat ni mogel izvršiti. Napadalec je priznal, da so zarotniki med seboj koe-kali, kdo naj izvrši atentat. Včeraj je bilo izvršenih več novih aretacij.

Sprejetje zadnjih členov ustave v podrobni razpravi.

Beograd 27. junija. Danes je konstituenta v seji, ki je trajala čez polnoč, sprejela 8., 13. in 14. oddelek ustave. Za-

nimivejših govorov ni bilo. Le v popoldanski seji je bivši muslimanski minister Spaho zagovarjal muslimane ter povdarril, da glasovanje muslimanov za ustavo ne bo rezultat kakih koncesij, ampak po-

vih kompanjonov. Zadeva je vsekakor zelo megljena in ni gotovo, če si Katana (ako se sploh tako piše!) ni izmislil kakkega romana. Oba sta zaenkrat v zaporu, da se zadeva razjasni.

Zagoneten prstan. Dne 24. junija je policija aretirala neko Terezo Hinerreich iz Razlagove ulice, ki je po mestu ponujala dragocene zlat prstan. Pri policiji je izpovedala, da ji je prstan dala neka Alojzija Golob, služkinja v Celju, ki je rojena 1. 1888, pristojna v Slamnjak pri Ljutomeru in je 20. junija prišla v Celje iz Zagreba, kjer je služila pri banskem svetu Grubiču. Golob — predvedena pred policijo — je izjavila, da ji je dal prstan pred približno 4 meseci njen bivši ljubček, neki šofer, ki ga pozna samo pod imenom Fran; dal ji ga je kot darilo za eno skupaj preživeto noč. Zadeva je zagonetna. Cenilec je cenil prstan na 30.000 kron. Prstan je zlat, ina soliter-briljant, okoli briljanta luknjice. Hišna preiskava pri Golobovi je bila brezuspešna, pač pa je pri prejšnjem službodajalcu v Zagrebu zapustila neke žlice in nože sumljive proveniencije. Ker obstoji sumnja, da je prstan od kake tatvine, je bila Golob oddana v zapore okrogne sodišča.

V Spodnji Hudinji je bila 27. jan. od gaberske policije aretirana 24-letna Natalija Handler, rojena v Reki, pristojna v Gradec, ki je bila že 1. 1919 zaradi tihotapstva za vedno izgnana iz naše države. Oddana je v zapore okrajnega sodišča.

Radi žaljenja Veličanstva je policija v Celju v noči od Vidovdana na Petrovo ob tričetrt na 11. uro aretirala 23-letnega krojaškega pomočnika Kralja Mačka s Somoškega trga, ker je vplil po ulicah: »Ti pr... . Srbi, k... . g... . kralja Petra!« Oddan je v zapore okrogne sodišča. Izgovarja se, da je bil tako pijan, da se na nič ne spominja.

S streljanjem se je producirat na Vidovdan zvečer ob pol 11. uri pred gostilno pri Korotanu 36-letni brezposelni Ivan Mejač iz Hrastnika, stanujoč v Gosposki ulici. Ustrelil je trikrat iz revolverja. Policija ga je aretirala in oddala v zapore okrajnega sodišča. Seveda so mu konfiscirali tudi revolver, katerega nositi ni imel pravice.

Razglas glede pobiranja občinskih davščin na vozila. Mestni magistrat razglasa: Občinstvo se opozarja na naredbo celokupne deželne vlade za Slovenijo glede pobiranja občinske davščine na vozila v mestni občini celjski z dne 30. maja 1921 (št. 176. Ur. lista). Posebno se opozarja na določilo št. 7, 3. odst., glasom katerega je vsak lastnik dolžan, davku zavezano vozilo prijaviti mestnemu magistratu do inkl. 4. julija t. l. Onih lastnikov, ki so davek že poprej vplačali oziroma vozila že poprej prijavili, se to določilo ne tiče. Prestopki se bodo kaznovali po § 9 cit. nar. z globa do 2000 K event. z zaporom do 100 dni.

Prosveta.

Kralj Matjaževa vojska.

Osnovna šola v Celju je po nemurnem prizadevanju šolskega voditelja gosp. Josipa Blizjaka povodom Vidovega dne ob zaključitvi šolskega leta uprizorila mladinski narodni igrokaz »Kralj Matjaževa vojska«, ki ga je spisala ga. Marica dr. Sernečeva in v katerega je vpletenih več pevskih točk in ples vil. Igrokaz nam predločuje v 8 slikah (prizorih) našo občeznano narodno pripovedko o kralju Matjažu, kakor gre glas o njem med preprostim narodom. Igra je ob svojem zvršetku prikrojena v proslavo ustanovitve Jugoslavije, zbujaajoč zajedno sočustvovanje do naših neodrešenih bratov in sester.

1. slika kaže kmetiško dvorišče, kjer se razpleta med vaščani razgovor o pogubnem delu nemškega šolstva med Slovenci. Ko povzame najstarejši ded besedo, mora navzoči deci pripovedovati o silnem kralju Matjažu; v zahvalo za pripovedovanje mu zapoje otroci »Bodi zdrava, domovina!« in pa Foersterjevo »V hribih se dela dan«.

2. in 3. slika nas vodita v kmetiško hišo, kjer se najstarejši sin Ivan (učenec Steinbüchler), ves prevzet od dedovega pripovedovanja, skrivoma splazi iz postelje in od doma, da poišče Matjaževo votlino in odreši svoj narod suženjstva. Ves ta prizor, ki bi bil drugače preskromen v dejanju, izpolnjuje »Sanjska godba«; zložil je to eterično kompozicijo g. Ciril Pregelj,

ki je s svojim pianissimom pričaral v poslušalce bajno, sanjavo razpoloženje. Obupani rodbini, pogrešajoči in zaman iskajoči sinka Ivana, pove šele popotnica-beračica, da se je napotil mladenič na vzhod iskat Matjaževe votline.

4. in 5. slika. Ivan tava izmučen po goščavi: tu se srečata s šaljivim Škrateljčkom (Salmič ml.), ki s svojim jokanjem zaradi rane na kolenu in pa s prisrčnim smehom vzbuja najveselejšo razpoloženje v mladih gledalcih. Škratelj odvede Ivana k puščavniku, ki mu pove pot do votline ter mu svetuje, kako naj govori kralju, da pomore zatiranemu narodu.

6. slika kaže prizor pred skalo, zapirajočo vhod v Matjaževo votlino. Ivan in Škratelj ne moreta okreniti mogočne skale, in mladenič upre svoje čarobno kolo (po prireditvi gđ. Vrpahove) in zapoje sanjavo pesem vil. Ko se Ivan prebudi, se napije čarobne vode, ki so mu jo vile v zlat vrč natočile, ter s silno močjo odmakne skalo od vhoda votline.

7. slika. Ivan je v votlini ter pozkuša potegniti meč iz nožnice. Ker pa je preslab (—opešal v odmoru od 6.—7. slike? —), izdere meč kralj Matjaž sam ter svečano izjavi, da hoče rešiti vsaj en del zatiranega našega naroda, četudi se ni prišel pravi čas; vojska njegova pa zapoje srbsko narodno »Tamo daleko!«.

8. slika privede gledalce spet na kmetiško dvorišče, kjer se narod veseli ob kapljici, pojoč šegavo »Lisica je prav ziva zver (izg. zvir), v skalovju ima svoj kvartir«.

Veseleč se vstajenja Jugoslavije zapoje še »Lepo našo domovino« in Pregljevo »Pobratimijo«. Pojavita se dva Korošca, ki tožita o bridkostih neodrešenih bratov; v tolažbo jima zakroži narodno »Gor čez izaro«. Ko prideta končno še dva Primorca iz zasuznjenih krajev, zaori himna »Bože pravde« in pokaže se v ozadju pozorišča prelestna slika zmagovite Matjaževe vojske, ki je zopet legla k počitku, dokler je kralj ne pozove na zadnjo pobebo nad zatiralci.

Igra se je prvič uprizorila v mestnem gledališču na Vidovdan zvečer in so jo ponovili na Petrovo popoldne, vselej pač pred najhvaležnejšim občinstvom: pred nagnečeno mladino in njih svojci, ki v svojem genotju niso štedili z obilno pohvalo. Prelep uspeh igre bi se najbrž še bolj uveljavil, ako ne bi bilo že itek pičlo dejanje razdeljeno na preveliko število slik (nekaj prizorov, na pr. 4. in 5. slika, bi se prav lahko združilo v enoto brez odmore, ohlajajočega razvnete dušice gledalcev). Tudi stvarna poglobitev in utemeljitev, zakaj je še ostal zasuznjen velik del naših bratov, bi se morda mogla jasneje zasnovati. Tisto iz »Križmanovega prerokovanja«, — da vstane Matjaž šele takrat, ko ne bo več ptic s črno-belimi perutnicami (srak), bi se dalo prav s pridom porabiti za motivacijo nepopolne odrešitve Slovencev. Oj bratje in sestre, odstranimo izmed nas ostudne grabežljivke: samopašnost in brezobzirnost do bližnjega, in vstala bo v naših dušah prava Matjaževina: ljubezen in požrtvovalnost do domovine. V vaših srčcih, o mladina, se še niso vgnezdile grabežljive ptice samoljubja, in ako ostanejo vaše duše tako dovezne za narodne ideale, nam ne bo treba čakati, da se odpre Krim proti Jadranu in Peca proti Gosposvetskemu polju, izbruhaajoč silno armado Matjaževo, — ne, v vas samih spi silna moč Matjaževa, ki bo nekoč rešila naše brate in sestre iz težkih spon suženjsva.

Uprizoritev igrokaza je bila v preizkušnih rokah režiserja gosp. St. Gradišnika. Blaženost, ki je sijala iz oči mladih in starih gledalcev, naj mu bo zahvala za obilen trud, da je tako temeljito izuril drobne igralce in igralce. Da je igra nad vse lepo uspela, je tudi velika zasluga gosp. C. Preglja, ki je z lastnimi skladbami in vpletajoč narodne pesmi in himne, pridružil plemeniti zabavi navdušenje za narodne ideale. — ar.

Obrtni vestnik.

1. razstava del obrtnih vajencev dne 29. tm. v Čitalnici v Nar. domu se je prav dobro obnesla. Razstavljenih je bilo 57 vajeniških in ženskih ročnih del. Razstava je bila nepričakovano dobro obiska-

na; 372 oseb, gotovo veliko za samo sedemurno razstavo. Dokaz, da bi se večja obrtna razstava v Celju prav dobro obnesla.

OBRTNIKI V SLOVENSKO BISTRICO! Obrtniške organizacije naj nemudoma prijavijo Občeslov. obrtnemu društvu v Celju število udeležencev iz posameznih krajev, da se morejo doposlati legitimacije, ki so potrebne za polovično vožnjo na progah južne in državne železnice! Več prihodniče!

Dopisi.

Žalec. Avtomobilska nadloga dobiva polagoma že zopet one dimenzije kot pred vojno. Ne zavidamo gospodi, ki si lahko privoščijo luksurijsne vožnje, saj ji nočemo kratiti rajskega veselja. Prepovedujemo si pa odločno njih brezobzirno naglo vožnjo, ker ne ogrožajo samo življenja, temveč tudi vdignejo po državni cesti takšen prah, da se niti pokazati ne smemo na cesto, ako se naj obvarujemo zdravju škodljivega, neznosnega prahu. Od žalske občine pričakujemo, da v tem oziru nekaj ukrene ter smo tudi radi pripravljeni gmotno podpirati odstranitev prahu. Okrajno glavarstvo v Celju pa prosimo, da izda občinam in žand. postajam primerne stroge odredbe. V demokratski državi smo, davkoplačevalci tudi z vsemi pravicami na varnosti in zdravju. Naznanili bomo odsej vsak slučaj brze vožnje skozi žalski trg kompetentni oblasti. Čudimo se pa, da je celo neki celjski zobozdravnik, ki mu je vendar človeško zdravje nad vse vzvišeno, v tem oziru nepoboljšljiv. — Konečno še prosimo tudi davčno oblast, da se pri odmeri davka — na avtomobiliste — spominja tudi nas ubogih žalskih prahožrcev. — Več tržanov.

Ložniški oddelček gasilnega društva v Žalcu priredi dne 14. avg. t. l. veliko vrtno veselico na Zg. Lohcih. V slučaju slabega vremena pa se preloži na 15. avg., to je na Vel. Gosposnjico. — Okoliška društva se prosijo, da ta dan ne napravijo nobene prireditve. (k)

Dobrna. Na »Vidov dan« priredila je tukajšnja šol. mladina v topliški dvorani narodno slavnost, pri kateri se narodne dame nabrale 3000 K za uboge šol. otroke. Podpisano šol. vodstvo izreka tem potem cenjenim damam, ki so okrasile dvorano, prodajale šopke in nabirale prostovoljne prispevke, iskreno zahvalo. Posebno zahvalo se izreka gospoj upraviteljevi Jankovičevi, gospoj Kebijevi iz Maribora in gospoj notarjevi Parjejevi iz Maribora, ki so pogostile šolske otroke. — Belan Schmidt, šolski vodja.

Dobrua. Vsako nedeljo in praznik priredi domači tamburaški zbor »Kontrašica« s sodelovanjem članov vojaške godbe koncert z gledališkimi prizori, plesom in prosto zabavo na vrtu ali v salonu (v slučaju slabega vremena) hotela »Union«. Začetek ob 16. uri (4. uri popoldne). Častiti gostje in izletniki se ujudno vabijo. (k)

Slovenska Bistrica. Dne 10. julija t. l. priredi slovenjebistriški Sokol veselico z zelo obširnim sporedom. Ta dan se vrši tudi obrtniški shod, tudi nas posesti jezdni odsek mariborskega Sokola, okoli 50 jezdcev. Uzorne vrste telovadcev nas tudi obiščejo in nam pokažejo svojo izborno telovadbo na raznem telovadnem orodju. Ujudno vabimo cenj. občinstvo, posebno pa brate in sestre k obilni udeležbi. Železniška zveza je najugodnejša. K zadnjemu vlaku bode vozil posebni vlak — Zdravo! (k)

Šmarje pri Jetlah. (Sokolici Miri +.) Septembra poletimo iz telovadnice na plan, da utrdimo svojo misel. Ali prideš? Da! Pride Tvoj sokolski duh, telo bode pa mirno spalo, spalo večno spanje, ne sluteč, kaj se vrši blizu njega. Zakaj si nas zapustila? Sedaj v tem času, ko bi stopila v življenje s polnim korakom v cvetočih letih, vsa prepojena s sokolskim duhom in delovata za njega! Neizprosna Morana Te je ugrabila. Izbrala si je najmlajšo žrtev iz vrste članic. — Toda Tvoj duh živi. Živi in se svetli kot biser v sredi morskega peska, on nas krepi, nam je vodnik in nas druži v našem delu. Ne tuguji! Tudi na zadnji poti so ti ostale zveste sestre sokolice: v njih sredini je bila Tvoja pot v sedanje, zadnje bivališče. In sedaj počivaš! Počiva samo telo, zakaj Tvoj duh je med nami. On živi! Na Tvoji gomili se bode utrdil omahljivec, ki bi nas mislil v delu zapustiti. Poznali so Te. Toda malokdo je po-

znal to, kar je klilo v Tebi. Svojo pot v življenju si začrtala jasno z geslom: »Na delo v sokolski vrsti za narod!« Toda takoj v začetku poti si nas zapustila, zapustila si nas v težkem delu z upanjem, da ga rešimo. Počivaj v miru, Tvoj duh pa naj dela med narodom za našo sveto idejo. Onim, ki so Te v tem duhu vzgojili, najiskrenejša hvala in sožalje ob težkem udarcu! — M.

Konjice. Za župana je izvoljen klerikalec Fr. Golgranc, stavbeni mojster.

Zrkovci. V naši občini, kjer nam je Brejčeva vlada vrnila za gerenta klerikalca, je izvoljen županom demokrat, posestnik Alojz Sel. Tudi vsi svetovalci so demokrat.

Slovenigradez. Tvorniški predelavec Franc Seničar je odlikovan od regenta Aleksandra s srebrno svetinjo za civilne zasluge.

KARL HABSURG PRED NOVO PUSTOLOVŠČINO.

Švica priznava Karla kot pravega ogrskega kralja.

Berlinski dopisnik dortmundskega »General-Anzeigerja« poroča 17. junija:

Dne 20. avgusta slave Ogrji svoj narodni praznik, Štefanovo, in dan 20. jun. t. l. naj postane zgodovinski dan prve vrste za Ogrsko. Tega dne hoče namreč, tako poroča »Berliner Morgenpost«, ekscesar Karl svojo Ogrsko pustolovščino ponoviti. Ta datum je bil od ogrskih legitimistov že določen v to svrhu takrat, ko je Karl zapustil Subotiče in je pod mešanim varstvom enternih častnikov in soc. demokratov moral potovati skozi Avstrijo v Švico. Karl Habsburg je prosil švicarski zvezni svet, da mu dovoli bivanje do avgusta, takrat pa da zapusti Švico. Španska vlada je pred nekaj dnevi dementirala vest, da bi bil Karl pri njej prosil za pravico bivanja. Nikjer ni za tako pravico prosil, ker hoče nazaj na Ogrsko. Sedajna ogrska vlada je Švico pristila, da priznava Karla kot pravega kralja Ogrske, dogodek, ki bi bil skoro ostal nepažen, in je vendar moral vzbujati pozornost javnosti v visoki meri.

Od dobro poučene strani javljajo listu »Allg. Tiroler Anzeiger« iz Curiha celo vrsto uradnih spisov ogrske vlade v Švico, po katerih ne more biti več nobene dvoma, da je Karl prenehal se smatrati za privatno osebo. Zahteva, da se ravna njim kakor z vladajočim monarhom, ki je na obisku v Švici. Iz najbližje okolice Karla navedenemu listu poslani dopisi kažejo, da je znano velikomnočno potovanje Karlovo imelo znatne posledice za njegovo državnopravno stališče. Razkrilo se je dalje, da je ogrsko ministristvo Bethlem kralju po njegovi od male entente izsiljeni kmalutv v Švico poslalo švicarskemu zveznemu svetu noto, v kateri se zvezni svet naproša, »Njegoveinu Veličanstvu kralju Karlu 5. ogrskemu kot postavnemu in legitimnemu vladarju države svetostejanske krone, ki mu samo zunanji uplivi branijo izvrševati visoko dostojanstvo, dovoliti bivanje v Švici in postopati z njim enako, kakor če bivata angleški ali španski kralj mimogrede na tleh Švice«.

Odkar je prišla ta nota v Bern, Karl za Švico ni več ekscesar ali eskralj, ampak kralj ogrski. To kažejo jasno vse posledice. Promet med gradom Hertenstein ob Vierwaldstättskem jezeru, sedajni rezidenčni ogrskega kralja, in med poslopjem zveznega sveta v Bernu posreduje v Švici akreditirani ogrski poslanik. Dva ogrska diplomata sta na dvoru kralja stalno navzoča, depeše med Hertensteinom in Budimpešto so šifrirane. Te dni je ogrski upravnik v Bernu pri tajništvu Zveze narodov v Ženevi prijavil formalni predlog za priupust Ogrske k Zvezi narodov, in tudi ta korak je z ureditvijo ogrske prestolne zadeve v najtesnejši zvezi. Ogrska bo, čim bo sprejeta v Zvezo narodov, predlagala, da Zveza narodov prepove po njenih pravilih nedopustno vmešavanje tujih držav v notranje zadeve Ogrske.

Drugo vprašanje je seveda, ali bo mala ententa, ki je prvo pustolovščino Karlovo preprečila, tudi sedaj naredila križ čez njegove račune.

Dnevna kronika.

Iz poštne službe. Za poštaria je imenovan aspirant Pavel Žak v Breznem. — Odpravniška služba je podeljena v lo-milskem Gabrijeli Hočevar, v Lučah poštni pomočnici Marici Pustoslemšek. Pre-

meščeni so: poštar Minko Ločičnik iz Pilštana v Mariboru, adjunktka Matilda Krisper iz Celja v Šmarje, oficijantka A. Bergant iz Mokronoga v Konjice, Suzana Kogoj iz Konjice v Celje.

Razpisana so sodniška mesta pri okrajnih sodiščih v Šmarju, Laškem, Konjicah, Kozjem, Slovenjgradcu in Šoštanju.

Potrebni uradniki. Rok za vlaganje prošnje za službena mesta pri Upravi za zaščito industrijske svojine se je podaljšal do 15. julija tl.

Emil Vodeb. Umrl je v noči 27. junija v Ljubljani urednik »Slov. Naroda« Emil Vodeb, star 41 let, blag in dober tovariš, tih, a tem bolj vztrajen in požrtvovalen delavec na narodnem polju in na polju dela za povzdigo časnikaškega stanu. Ujedinjenje jugoslov. novinarskih organizacij je predvsem njegova zasluga. Bil je tudi med ustanovitelji »Društva slov. književnikov in časnikarjev«. Zapustil je ženo in dve mali hčerki. Vrlemu soborilu za narodno edinstvo mir in pokoj v domači zemlji!

Protisokolski pastirski list so izdali jugoslovenski škofje. V njem dokazujejo z jako trdnimi dokazi, da je Sokol protiverski. Sokolstvo bo na ta infamni pastirski list odgovorilo s podvojeno energijo v sokolskem delu.

Republikanski »kralj« Radič je v nekem razgovoru izjavil, da bi bilo najbolje konstituantno razpustiti in razpisati nove volitve. — Bi ne bilo slabo, ker bi se pokazalo, da je Radič med narodom že veliko izgubil.

Za avtonomijo Slovenije so glasom ljubljanskega »Slovenca« sklenile resolucije tudi sledeče napredne občine: Gornjovlje, Koprivnica, Zakot in Šmarje pri Jelšah. Prosimo iz teh občin poročil, da ugotovimo, če ni v ozadju zopet kaka klerikalna humparija — falzifikacije.

Odlikovani občinski tajnik. Z novo medaljo za građanske zasluge je prvi odlikovan Matevž Sodin, obč. tajnik v Makolah, za dolgoletno vestno službovanje v dveh občinah.

160 milijonov primanjkljaja izkazuje proračun mestne občine Gradec za tekoče leto.

Kasinoverein v Ljubljani je bil dolga desetletja trdnjava nemške politike v naših južnih krajih. Sedaj je društvo s svojim okrog 10-milijonskim premoženjem prešlo v slovenske roke. Na občnem zboru 24. tm. je bil izvoljen nov odbor (direktorij), v katerem so: Janko Bleiweis, dr. Ivan Bele, Fran Kavčič, dr. Pavel Avramovič, dr. Albert Kramer, inž. Janko Mačkovšek, dr. Danilo Majaron, Rasto Pustoslavšek, dr. Hinko Puc, Fran Golob, dr. Jos. Klepec, dr. Mirko Vratovič, dr. Ivan Lah, dr. Fran Novak. Narodni sodniki so skupno s klerikalci napeli vse sile, da bi dobili društvo v svoje roke, pa ni šlo. Seveda, 10 milijonov — nekaj bi že odpadlo v kako strankino blagajno. Da bi se delali pred javnostjo lepše, so zahtevali najprej, da naj pripade vse premoženje društva, katero se naj razpusti, ljubljanskim mestnim revežem, pozneje pa, da Jugoslov. Matice, Skandal je, da se ime Jugoslov. Matice strankarsko izrablja!

Iz višjega šolskega sveta. V seji dne 24. junija je bilo sklenjeno, predložiti ministrstvu prosvete s priporočilom prošnje za stalno upokojenje nadučitelja Fr. Zopfa in njegove žene, učiteljice Marije Zopfove v Pristavi, nadučitelja Ivana Paulška v Račah, učiteljice Marije Skaloynikove v Starivasi. — Dvornazrednica v Stoprcih se razširi v trirazrednico. Na šestrazrednici v Laškem se dovoli poleg že obstoječe še ena sporednica. Kot učiteljica se prideli Eleonora Korošec iz Rimskih Toplic. Glede ustanovitve meščanske šole se sklene vprašati za mnenje lokalne činitelje.

V inženjersko-podoficirsko šolo v Zagrebu se bo sprejelo do 150 gojencev iz civilnega prebivalstva in vojaštva. Šola traja 2 leti. Podrobni pogoji za sprejem so razvidni iz konkursa, ki je na razpolago v našem uredništvu.

Policijska ura. Za poletno dobo je policijska ura določena sledeče: V Ljubljani, Celju, Mariboru, Novem mestu, Ptuj in v zdraviliščih, kakor na Bledu in v Rogški Slatini, velja policijska ura za gostilne do 11., za kavarne do 12 ure. V posebnih primerih more poverjenstvo za notranje zadeve podaljšati policijsko uro. Prošnje je vložiti pri okrajnih glavarstvih. Železniške restavracije smejo biti odprte do odhoda poslednjega potni-

škega vlaka. Potniki se smejo sprejemati v prenočiščih tudi po policijski uri.

Okrajne »katoliške« shode nameravajo prirediti klerikalci po vsi Sloveniji. Jasno je, da ni namen shodov povzdiga katoliške vere, ampak — klerikalna hujskarija zoper vse, kar se ne ukloni klerikalnemu diktatu.

Savez Seljačkih Veča. Poročali smo o kongresu Seljačkih Veča v Sisku dne 19. tm. Za predsednika Saveza je izvoljen srbski seljak Momir Kovačević iz Ludbrega (najačje Radičeve trdnjave!), za podpredsednika hrvaški seljak Ivan Šišanački iz Capriga pri Sisku; glavni tajnik je Milan Pribičević.

Šolske razmere na Reki. Zadnja številka »Riječkoga Glasnika« objavlja zanimivo statistiko o šolstvu na Reki. — 23.283 Italijanov (46,93% vsega prebivalstva) je imelo doslej 12 občinskih italijanskih ljudskih šol z 107 učitelji. Na vsakih 218 italijanskih prebivalcev ali na vsakih 35 ital. otrok je torej prišel en učitelj. — 3619 Madžarov (7,3%) je imelo 8 ljudskih šol z 49 učitelji, torej na vsakih 74 Madžarov oz. na vsakih 12 madžarskih otrok po en učitelj. 19.738 Jugoslovenov (39,79 odstotkov) ni imelo — nobene jugoslov. obč. ljudske šole za 3159 jugoslovenskih otrok, 756 jugoslov. otrok (23%) iz Reke je pohajalo hrvaške šole na Sušaku, vsi ostali pa so obiskovali italijanske in madžarske ljudske šole na Reki, kjer so se raznarodovali. Upamo, da bo nova reska vlada dala Jugoslovenom njihove pravice glede šolstva.

»Miloščina za dober tisk« (t. j. za klerikalno časopisje) se je glasom objave v teh listih nabirala na Petrovo po vseh cerkvah. Zagrebška klerikalna »Narodna politika« je objavila poziv: »Hrvati katolici! Na dan sv. apostola Petra i Pavla dne 29. o. mj. proslaviti čemo dan dobre štampe. Toga če se dana po svini crkva-ma sabirati miloštinja za dobru štampu. Bračo, darujte što obilnije i pomozite se za što bolji uspjeh katoličke štampete!« Prokleta slaba mora iti klerikalnim listom, da morajo beračiti za miloščino — Ali pa so, kakor velikomestni berači, ki so lišni posestniki, pa beračijo iz navade.

Tržaški škof Bartolomasi proti nastopu fašistov v Istri. Škof v Trstu, Italijan Bartolomasi, ki ga je rimska stolica poslala na to mesto, da dokumentira italijanstvo Trsta, je končno tudi uvidel potrebo, da protestira proti nasilju laških fašistov v Istri nad tamošnjim prebivalstvom. Res je uvidel to potrebo še le takrat, ko so bili napadeni tudi svečeniki in cerkve, pa to mu bodi odpuščeno. Poslal je torej svečeništvu in vernikom svoje škofije poslanico, v kateri protestira proti napadom na cerkve, svečenike in župne urade. Protestira proti uničevanju knjig, matic, cerkvene opreme in slik. Protestira proti grožnjam, telesnim napadom, proti temu, da so bili duhovniki nasilno odpeljani ali da so se morali rešiti z begom in je tako ostalo nad 16. župnij brez božje službe in duševnega pastirstva. — Apelira na vernike, naj ne rušijo reda in naj žive v miru.

Iz zaporov v Motovunu v Istri so končno izpustili italijanske oblasti župnika Šima Červarja iz Zrenja.

Povišanje cen za tobakne izdelke. Prejeli smo: Na podstavi odloka upravnega odbora samostalne monopolne uprave z dne 16. maja 1921 M. br. 8895 in odobritve gospod. finančnega ministra z dne 5. junija 1921 št. 3645 veljajo izza dne 1. julija 1921 nove povišane cene za izdelke tobakne tovarne v Ljubljani. Najnižji hercegovski tobak, ki je stal doslej 12 din. (100 g), bo stal 14 din.; fini turški tobak, zavojček po 25 g bo stal 3 din. (doslej 2 din. 25 para); fini hercegovski, zavojček po 25 g 2 din. 50 para (doslej 1 dinar 62 in pol para); srednjeini turški, zavojček po 25 g; bo stal 1 din. 50 para; najfinjši ogrski, zavojček po 25 g, bo stal 87 in pol para; domači tobak za pipo 75 para; cigarete bodo stale in sicer egiptovske 22 para, dame 12 para, športke 10 para, ogrske 5 para; smodke bodo stale in sicer: trabuke in britanike 1 din. 50 para, operas 1 din. 20 para, viržinke 1 din. 10 para, portorike 75 para, brazilike 75 para, viržinioze 60 para, namešane inozemke 60 para, kratke domače 50 para, klobase bodo 1 kg 40 dinarjev.

Prodaja strupov. V smislu naredbe ministra za narodno zdravje št. 2751 od 25. januarja 1921 bo potrebno za prodajanje strupov oziroma strupenih snovi posebno dovoljenje. Poleg tega dovoljenja

pa bodo morali prodajalci položiti predpisane izpite v poznavanju takih snovi.

»Vpokojevec«. Pod tem naslovom je pričel 1. julija v Ljubljani izhajati mesečnik kot glasilo I. Splošnega društva jugoslov. vpokojencev s sedežem v Ljubljani.

Narodno gospodarstvo.

KMETJE! V nedeljo 3. julija ob 15. uri vsi na velik protestni shod v Žalcu. Vrši se na dvorišču g. Pikina. Protestirali bodemo proti nepravilno visokemu dohodninskemu davku. — Savinjski kmetje.

H M E L J.

Žatec, dne 23. junija 1921. Pri mirnem, a čvrstem razpoloženju se je ta teden nekaj malega prodalo po 2050 do 2200 č. K za 50 kg.

Minuli teden se je odlikoval po hladnem vremenu; vsled tega je rastlina nekoliko zaostala v rasti, vendar ji tega ni videti. Listi so se sicer nekoliko skrčili, kar pa bo toplo vreme zopet popravilo. Mnogo lepih, zelenih panog je videti — tu in tam tudi že cvetni popki, kateri se vendar vsled hladnega vremena ne morejo dalje razvijati. Toplo vreme jim je, kakor tudi slabotnim nasadom, katerih je v posameznih okoliših precejšnje število, nujno potrebno. V nekaterih nizkih legah je še precej ušivih nasadov, v katerih se škropljenje nadaljuje; vendar je upati, da hmeljska uš ne bo povzročila večje škode.

Saazer Hopfen- u. Brauer-Zeitung.

Razpis dobave oken. Agrarna zajednica v Skoplju razpisuje trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani, da potrebuje 2500 oken za zidanje naselniških hiš. Dobaviti je kompletna okna z vsemi okovami. Cene je kalkulirati franko vagon Skopje. Ponudbe je nemudoma poslati na naslov Agrarna zajednica Skopje. Izvod dobavnega razpisa je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na vpogled.

Kmetijski in gospodinjiski tečaj. Prošnje za učiteljska tečaja na kmetijski šoli na Grmu in na gospodinjiski šoli v Marjanišču v Ljubljani naj se predložijo potem dotičnega šolskega vodstva. Prošnje ni treba kolekovati in je vse potrebne podatke navesti brez prilog, kar naj prosilci upoštevajo.

Vinogradniški kongres se vrši pričetkom julija v Negotinu. Trajal bo več dni.

Davek na kuhanje žganja ukinjen. Na zahtevo ministra za poljedelstvo I. Pucelja je finančno-ekonomski komite sklenil, da se v krajih tostran Save in Donave ukine davek na kuhanje žganja. Navedeni davek je bil visok, zato bo ukinjenje tega davka za naše kmetovalce veliko olajšanje, tembolj, ker prebivalci onstran Save in Donave tega davka niso plačevali.

60 vagonov koksa iz ostravskega okrožja nam v smislu sklenjene kompenzacijske pogodbe dobavi Češkoslovaška za našo moko.

Jugoslovensko trgovsko družbo v Gradcu pod imenom »Kondor« sta osnovala Slovenca dr. Vekoslav Vrščič in Matko Sršen. Družba s sedežem v Girardigasse 8/1 bo izvažala v Jugoslavijo stroje, električne naprave in železnino, uvažala pa v Avstrijo poljske pridelke.

Posli ribarskega odbora za Kranjsko. Ker se je izrekla nadpolovična večina volilnih upravičencev za to, da se prenesejo posli kranjskega ribarskega odbora na odbor novo ustanovljenega Slovenskega ribarskega društva v Ljubljani, razrešilo je poverjenstvo za kmetijstvo Slovensko kmetijsko družbo, ki je izvrševala dosedaj nalogo ribarskega odbora, teh poslov in jih preneslo za dobo 10 let oziroma do končne ureditve po novem ribarskem zakonu na Slovensko ribarsko društvo. Ribolovne knjižice, ki

jih mora imeti vsak, kdor lovi kot gost v kakem revirju, se dobivajo odslej le pri odboru imenovanega društva.

Borza 30. junija.

Zagreb. Devize: Berlin 201—202, Dunaj 20.90—21.10, Budimpešta 58—58.50, Italija (izplačilo) 728—732, (ček) 724—725, London (izplačilo) 0—559, (ček) 553—0, Newyork (ček) 146.25—147, Pariz 1190—1210, Praga 202.50—203, Svica 2490—2510. Valute: Dolarji 144.50—145, avstr. krone 22.50—0, levi 148—160, carski rublji 31—32, češke krone 201—205, funti 538—546, franki 1150—0, napoleondori 475—479, nemške marke 208—210. Leji 242—0, lire 720—724.

Razne vesti.

Obsojen poročnik. Pred beograjskim sodnim dvorom je sedel 22. tm. na zatožni klopi rezervni poročnik Krstić, sin ugledne, beograjske rodbine, ki je dal v aprilu 1919 kot kolodvorski poveljnik ustreliti dva žida, Straussa in Kardosa, ter zapleniti njihovo imovino kot boljše- viško. Pri obravnavi se je dognalo, da je obdolženec dal žida ustreliti samo za to, da se polasti zneska 200.000 kron, katerega sta imela pri sebi. Poročnik Krstić je bil obsojen na 20 let težke ječe.

Škoda vsled poplav v Bosni znaša približno 100 milijonov dinarjev. Za prvo pomoč je vlada nakazala znesek 1 milijon dinarjev, da se razdeli med oškodovano revno prebivalstvo.

Herodova palača izkopana. Po neki vesti iz Jeruzalema so izkopali v Askalonu del velike palače, ki jo je zgradil Herod. Med drugim so našli tudi kip graditelja palače.

Zadnja poročila.

Razglas poljskega voditelja v Gornji Sleziји, Koriantyja.

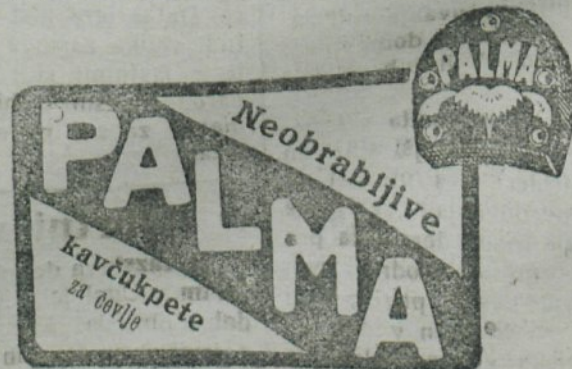
Na uen 30. junija. Vodja poljskih ustašev v Gornji Sleziји, Korianty, je objavil razglas, v katerem pravi, da se poljski pokret likvidira. Pozivlja poljsko prebivalstvo k redu. Treba počakati, da zavzniki izpolnijo obljubo, da se Gorn. Sleziја čimprej spoji z domačo zemljo. — »Ratiborer Zeitung« javlja, da je izdal Korianty razglas, v katerem javlja, da se bo borba z Nemčijo zopet pričela, če bo treba.

Slovesnosti v Beogradu in Skoplju po sprejetju ustave.

Beograd 30. junija. Atentat na regenta ni vplival na program narodne svečanosti, ki se je večeraj popoldne še bolj sijajno in navdušeno nadaljevala. V Beogradu je vladala slavnostno razpoloženje. Za vse svečanosti ni prišlo do nobenega incidenta. Ljudstvo se je zabavalo na Terazijah in Kalimegdanu ter pri spomeniku Karagjorgje, kjer je svirala vojaška godba. Zvečer ob 21. uri je šel po mestu velik sprevod z bakljami, na čelu predsednik občine. Poleg vojaške godbe so bila v sprevodu tudi razna pevska društva, med njimi Oblič in Karagjorgje. Sprevod je šel po Kneza Mihajla ulici na Terazije, kjer je ljudstvo priredilo regentu burne ovacije. Predsednik občine Mitrovič je v imenu mesta pozdravil regenta ter mu čestital, da se je srečno izognil nevarnosti. Regent se je zahvalil za izraze udanosti ter končal govor z vzklikom: Živi Beograd! Svečanosti so trajale dolgo v noč.

Skopje 30. junija. Ko je prišlo poročilo o sprejetju ustave, so na trdnjavi 101-krat ustrelili iz topa. V mestu je vladalo velikansko navdušenje. Sklenilo se je, da ostanejo trgovine 3 dni zaprte. Zvečer je bila bakljada, nato banket. Prečitala se je brzojavka o atentatu na regenta.

Lastnica in izdajateljica:
Zvezna tiskarna v Celju.
Urednik: Vekoslav Spindler.
Tiska: Zvezna tiskarna v Celju.

Ustanovljena 1864.

Hranilnica mestne občine Celje

Ustanovljena 1864.

V lastni palači pri kolodvoru (prej Sparkasse der Stadtgemeinde Cilli).

Stanje hranilnih vlog K 25,000.000.

Vrednost rezervnega zaklada K 8,000.000.

HRANILNE vloge, ki se sprejemajo od usakogar, uživajo najpopolnejšo varnost in ugodno obrestovanje. Pošne položnice strankam brezplačno na razpolago. Rentnino plačuje zavod iz svojega.

SPREJEMA tudi v varno shrambo od strank in sodišč razne vrednostne papirje, vložne knjižice i. t. d. Daje v najem PREDALE v svojih safeblagajnah, tako, da obdrži ključ stranka sama.

OSKRBUJE svojim vložnikom prodajo in nakup vseh vrst vrednostnih papirjev itd. Izvaja za nje tudi inkaso in druga denarna opravila najkulantneje. IZPLAČILA v inozemstvu izredno ugodno in promptno.

Posojila vseh vrst pod najugodnejšimi pogoji. Brezplačna pojasnila in strokovnjaški nasveti v vseh denarnih prasanjih.

Kontorist (inja)

starejša, zanesljiva moč, vešča vseh pisarniških poslov, stenografije, strojepisa in knjigovodstva, slov. in nem. korespondence zmožna, se takoj sprejme. Reflektira se le na prvovrstne moči. Ponudbe pod poštni predal 18 Celje. 3-1

Jetika! Špecialist za pljučne bolezni Dr. Pečnik zdravi in ozdravi pogosto jetiko. 20 let skušnje iz zdravilišča in iz prakse. Tačas Šentjur j. ž. pozneje Celje. 50-19

KOTLARJI

zanesljivi in samostojni delavci v izdelovanju kotlov za žganjekuho se sprejmejo pod zelo dobrimi pogoji. Služba je stalna po letu in zimi. Takojšnji nastop pri tvornici Ignac JELENC, Karlovac.

Pohištvo se prodaja

mize, postelje, omare, ledenik in različni hišni predmeti v Prešernovi ul. št. 24, 2 nadstr. (od 9-12 ure). 710

Učenke

se sprejmo pri F. Pacchiaffo, l. jugoslovanska tovarna zlatnine in srebrnine Celje, Gledališka ulica 2. 4-4

Zdravnik

Dr. Mano Dereani

ordinira v Celju, Vodnikova ul. 1 od 11.-12. in 15.-16. ure. 3-3

Modra galica

za škropljenje trsja

žveplo, slivovka, rum, konjak, bučno olje, namizno olje, riž, kava, čaj, milo, sveče, krema in vse drugo špecerijsko blago se kupi najceneje pri tvrdki

Ant. Močnik

Celje, Glavni trg št. 8 Celje.

Sprejmejo se

4 tesarii in 4 marljivi delavci za napravo 240 sežnjev drv. Vpraša se na Glavnem trgu št. 4, Celje. 714

Stanovanje

z najmanj 3 sobami, kuhinjo in pritliklinami se išče v mestu ali bližnji okolici v zameno za stanovanje na deželi v lepem trgu ob železnici. Naslov v upravnistvu lista. 708 1

CENE ZMERNE!

Manufakturna in modna TRGOVINA KAROL PAJK

Celje, Kralja Petra c.

se priporoča za mnogobrojni obisk V zalogi vse nove sokolske potrebščine!

!POSTREŽBA TOČNA!

Priporočam gostilničarjem in hotelirjem po zmernih cenah:

najfinejšo salamo, Gavrilovičovo pristne kranjske klobase, trapistovski sir, 1/2 ementalški sir, surovo čajno maslo, delikatesno prekajeno slanino, delikatesno prekajeno papricirano slanino, nasoljeno slanino, svinjsko mast, namizno olje, pristno bučno olje, pristni koruški malinov sok, nadalje marmelado, komplete, sardine, ženo, riž, kavo, surovo in praženo kakor vse drugo delikatesno in špecerijsko blago

Karl Loibner

trgovina pri „Zvoncu“, Celje.

Osobje poštnobrzojavnega urada v Celju naznanja, da je preminul po dolgi, mučni bolezni njih bivši tovariš poduradnik v. p.

ROPOTAR ANTON.

Pogreb se vrši v soboto 2. julija ob pol 18. (pol 6.) uri iz mrtvašnice na okoliškem pokopališču.

Naznanjam cenjenemu občinstvu, da prevzamem s 1. julijem t. l. v Celju

kavarno „Prešeren“

na Krekovem trgu ter se priporočam za obilen obisk.

Ivan Jicha, kavarnar, poprej kavarna »Merkur«.

Kupi se

vsaka množina cepljenih bukovih drv franco vagon naložen ali franco skladišče Celje. Ponudbe pod šifro »Drva 1921« na upravnistvo lista. 709 1

Naznanilo. Vsled splošne želje cenj. občinstva iz mesta in okolice smo začeli prodajati naša priznana najboljša

dalmatinska vina

čez ulico.

Za slabokrvne in prebolele se priporoča črno vino „Plavac“.

Vsem starim in novim odjemalcem se priporoča tvrdka

J. P. Matkovič, Celje, Glavni trg 8.

Cene zmerne!

712 1

Na drobno in debelo!

Poštni ček. rač. 10.598

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celju

Delniška glavica 50,000.000 kron.

CENTRALA V LJUBLJANI

Rezervni fondii nad 45,000.000 kron.

Podružnice

v Splitu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Mariboru, Borovljah, Ptujju in Brežicah.

264 50-22

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, valut in dovoljuje vsakovrsne kredite.

Prodaja srečke državne razredne loterije.

POSJOJILNICA V CELJU

Ustanovljena
leta 1880.

v lastni
palači

NARODNI DOM

Rezervni fond in vrednost
lastnih hiš čez K 7.000.000.

Eden najstarejših slovenskih denarnih zavodov.

Sprejema hranilne vloge na vložne knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje najugodnejše.

Daja posojila na menice, vknjižbe in v tekočem računu.

Otvorja trgovske in obrtne kredite. **Financira** industrijska podjetja. **Obavlja** vse denarne transakcije, daje vsakovrstne informacije brezplačno.

Stanje hranilnih vlog čez K 37.000.000.

Registrov. kreditna in stavbena
zadruga z om. zav.
Prešernova ul. 15
Rezervni zaklad 128.000 K.

"LASTNI DOM"

Sprejema hranilne vloge in jih
obrestuje po
štiri in pol od sto (4½%)

Restnino in invalidski davek plača zadruga, ne da bi ga vlagatelj zaračunal.

468-39 Hranilne vloge: 2.000.000 K.

Razširjajte „Novo Dobo“!

Obl. konc. posredovalnica za promet
z realitetami 148 50-24
Anton P. Arzenšek
Celje, Kralja Petra cesta št. 22.
posreduje pri prodaji kakor tudi pri
nakupu hiš, vil, graščin, zem-
ljišč, industrij, podjetij itd. ve-
stno in pod ugodnimi pogoji.

Franc Zangger

CELJE, špecerijska trgovina
na debelo in drobno. 1286 52-39

Trgovina pohištva

MARIJA BAUMGARTNER

CELJE GOSPOSKA UL. 25. CELJE
Zaloga lesenega in tapetniškega po-
hištva vseh slogov 156 50-22

Stavbeno in galan-
terijsko kleparstvo

Ant. Jošta nasl.

Franjo Dolžan

Celje, Kralja Petra cesta 8
se priporoča za izdelavo vsakovrstnih
stavbenih in galanterijskih del. Krita
streh, zvonikov, popravila istih, na-
prava strelovodov itd. Izvršitev točna.
Cene zmerno. Za izvršena dela se jamči.

Pristno bučno in namizno olje, bencin za avto in
snaženje, špecerijsko in kolonijalno blago po zelo
znižanih cenah pri trvdki

Celje • **PETEK & DRUG** • Celje

Ant. Lečnik

urar in juvelir

CELJE Glavni trg 4, 55-25 (prej Pacchiaffo).

Priporoča se trvdka

Jos. Petelinc, Ljubljana

Sv. Petra nasip 7.

1350 52-39

Tovarniška zaloga šivalnih strojev in njih delov, ter potrebščine
za krojače, čevljarje in šivilje na debelo in drobno.

Zadružni revizor

Glavni Zadružni Savez SHS Beograd traži revizora za revizijo
saveza zadruga svojih članova. Plata revizora 1500 dinara me-
sečno revizorski putni stroškovi. Ponude valja poslati na Glavni
Zadružni Savez do 25. jula Beograd, Resavska 15. 3-2

Malinovec

(malinov sok)

Kisla voda

Rogaški Tempel - Styria - Donati vrelci

se dobe v vsaki množini pri

Frece & Plahuta

CELJE, Aleksandrova (kolodvorska) ulica

Trgovina špecerijskega in kolonijalnega
blaga. Zaloga mineralnih vodâ.

168 38-14

Auto delavnica
d. z o. z.
Gospoka ul. 16 Celje, Ljubljanska c.

Telef. št. 107.

Specijalna delavnica za popravila avtomobilov in
precizijskih strojev. — Zaloga vseh vrst potrebščin
1575 kakor bencina, pneumatike, avto-olja itd. 52-31

Trgovina z galanterijskim, modnim in norimberškim
blagom ter kranjskimi izdelki po najnižjih cenah

Fr. Kramar

v Celju, na Kralja Petra cesti.
206 Zaloga cigaretne papirja in stročnic. 50-21

Oglejte si

manufakturno trgovino

J. KUDISZ

Celje - Gaberje št. 16, nasproti vojašnici prestolonaslednika Aleksandra
Priporoča se vsem odjemalcem: na **drobno** in **debelo**.

Dospela je velika množina inozemskega
blaga po zelo nizkih cenah; na primer
sukno za moške in ženske obleke, cefir,
šifon in raznovrstno manufakturno blago.

Jadranska banka

Beograd, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
Ljubljana, Maribor, Metković,

Celje

Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Prevzema vse bančne posle
pod najugodnejšimi pogoji.

Sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro
in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.

Poslovne zveze z vsemi večji-
mi kraji v tu- in inozemstvu.